

# TINER rekordraskt

Av ANNE-LISE VON DER FEHR

Våre utslipp av CO<sub>2</sub> får 80 prosent av skylden for at isen i Arktis smelter raskere enn noensinne.

I september 2007 var det nær 2,5 millioner kvadratkilometer mindre is i Arktis enn i september 1979.

– 80 prosent av nedgangen i det årlige isdekket de siste 25 til 30 årene skyldes økt CO<sub>2</sub>, sier professor og direktør Ola M. Johannessen ved Nansen senter for miljø og fjernmåling i Bergen.

Johannessen finpusser i disse dager forskningsrapporten med de svært oppsiktsvekkende resultatene.

Senteret i Bergen har sammenlignet den gjennomsnittlige nedgangen av mengden is i Arktis hvert år, med det gjennomsnittlige innhold av CO<sub>2</sub> i luften hvert år, fra 1900 til 2007.

## – Uvirkelig

– Konklusjonen er at isen ser ut til å forsvinne mye raskere enn FNs klimapanel har beregnet, sier professoren til VG.

– Det er ganske uvirkelig det som har skjedd, sier Johannessen som har forsket på klima i Arktis i tretti år.

Han anslår at sommerisen i Arktis vil forsvinne en gang mellom 2040 og 2080.

Den danske avisen Jyllands-Posten skrev lørdag at 25 prosent av sommerisen på Nordpolen har smeltet på ett år.

– Vi har nettopp analysert nye satellittbilder av isen som viser at det er omkring 25 prosent mindre is, enn det var for ett år siden. Det er helt vilt, sier seniorforsker Rasmus Tonboe ved Danmarks Meteorologiske Institutt til avisen.

Ifølge den danske forskeren er det to forhold som forklarer nedsmeltingen:

– Dels er temperaturen i området steget, dels har det vært endrede strømforhold som har ført store mengder is vekk fra Arktis. Det er ingen tvil om at isen smelter, men ingen har turt å forutse at det ville skje så raskt, som vi nå ser, sier Tonboe.

Johannessen understreker at det generelt er stor usikkerhet knyttet til klimamodellene.

– De ekstreme variasjonene kan være forårsaket av natur-

lige variasjoner i klima, men generelt er CO<sub>2</sub> den viktigste årsaken til at det blir mindre is, sier Johannessen.

## Variasjoner

Nansen-senterets studier av de årlige endringene fra 1900 til 2007 avdekket også naturlige variasjoner. Fra 1910 til 1940 ble lufttemperaturen i nordområdene kraftig varmere og isen smeltet. Fra 1940 til 1960-70 ble temperaturen kraftig kjøligere og mye is kom tilbake.

– Det skyldtes naturlige variasjoner og hadde ikke noe med CO<sub>2</sub> å gjøre, forklarer professoren. Endringene de siste 25-30 årene derimot skyldes i hovedsak CO<sub>2</sub>.

– Når mengden CO<sub>2</sub> går opp, går mengden is ned, sier Ola M. Johannessen.

E-post: [annalise.vonderfehr@vg.no](mailto:annalise.vonderfehr@vg.no)

**MINKER:** En ung isbjørn balanser på et isflak som har kalvet fra en bre på Edgeøya. Ismelting i Arktis truer isbjørnbestanden.

Foto: SCANPIX

VG FAKTA

## ISSMELTING I ARKTIS



KILDE: Nansen senter for miljø og fjernmåling

## Nye Mazda5. Enda litt smartere.



Fra: 272.500,-



[www.mazda.no](http://www.mazda.no)

Nye Mazda5 er kraftig oppgradert både utvendig og innvendig. De unike skyvedørene er ideelle ved trange parkeringer og for barn som skal inn og ut av bilen. Skyvedørene kan du nå i tillegg få med elektrisk styring! Seteløsningen er like fleksibel og enkel å bruke som før - perfekt for en aktiv familie. Velg automatgir og skinninteriør for ekstra komfort. Velkommen til prøvekjøring!